

TOELICHTING bij bijlage 1 : Specifieke brandveiligheidsvoorschriften voor groepsopvang baby's en peuters als vermeld in artikel 23 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 (BS 13 januari 2014) houdende de vergunningsvoorwaarden en het kwaliteitsbeleid voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters

De toelichting bij de bijlage 1 geeft per punt verduidelijking bij de specifieke brandveiligheidsvoorschriften. In deze eerste versie van de toelichting werden de antwoorden op de meest gestelde vragen verzameld. Daarnaast worden een aantal begrippen en uitgangspunten verduidelijkt.

Het is de bedoeling om de toelichting op systematische wijze actueel te houden zodat men alle communicatie en verduidelijking die beschikbaar is, ook steeds in eenzelfde document kan terugvinden.

*De laatste versie van dit document zal beschikbaar zijn op www.vipa.be/brandveiligheid
De tekst van de bijlage 1 wordt overgenomen en de toelichting bij de betreffende punten wordt steeds in cursief tussen deze tekst gevoegd.*

Situering:

De specifieke regelgeving voor brandveiligheid voor de kinderopvang is opgenomen in 2 besluiten van de Vlaamse Regering als onderdeel van de erkennings- of vergunningsvoorwaarden voor buitenschoolse gezinsopvang en groepsopvang (BVR 16.05.2014) en voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters (BVR 22.11.2013). De procedures voor attestering van de brandveiligheid en aanvraag van afwijking zijn opgenomen in deze besluiten. De brandveiligheidsvoorschriften zelf zijn opgenomen in bijlagen bij deze besluiten: respectievelijk bijlage 1 (voorzien in artikel 12 van het BVR buitenschoolse opvang) en bijlage 1 (voorzien in artikel 23 van het BVR opvang baby's en peuters).

De toelichting behandelt enkel de bijlage met de brandveiligheidsvoorschriften.

Toepassingsgebied algemeen:

- Opvang van baby's en peuters is bestemd voor kinderen tot 2,5 jaar of tot 3 jaar omdat het instapmoment naar de kleuterklas kan verschillen.*
- Buitenschoolse opvang is bestemd voor schoolgaande kinderen (kleuters die voor- en naschools worden opgevangen).*
- Bij combinatie van opvang van zowel baby/peuter als van schoolgaande kinderen gelden enkel de voorschriften van bijlage 1 (en kleuters mogen tevens opgevangen worden).*
- De voorschriften van beide bijlagen zijn nagenoeg identiek hoewel voor opvang baby/peuter er strengere voorschriften zijn op enkele aspecten (o.a. branddetectie-installatie in grote voorzieningen en verbod voor opvang in lokalen onder het evacuatie-niveau).*

- *Het begrip groepsopvang (gehanteerd in beide besluiten) duidt op de opvang vanaf 9 kinderen (baby/peuter of kleuter).*
- *De keuze tussen opvang voor baby/peuter of buitenschoolse opvang of een combinatie van beide moet aangegeven worden door de organisator (die de resp. procedure voor erkenning of vergunning door Kind en Gezin moet volgen).*

De toepasselijke attesten brandveiligheid zijn opgenomen op de VIPAsite:

[VIPA regelgeving brandveiligheid](#)

BIJLAGE 1

Inhoudsopgave

1. Algemene bepalingen
2. Inplanting en toegangswegen
3. Compartimentering
4. Voorschriften voor sommige bouwmaterialen
5. Voorschriften voor de evacuatiewegen
  - 5.1. Uitgangen
  - 5.2. Evacuatiewegen
  - 5.3. Trappen voor evacuatie
6. Constructievoorschriften voor technische ruimten
  - 6.1. Transformatorlokalen
  - 6.2. Lokalen met verwarmingsinstallatie
  - 6.3. Lokalen met was- of droogmachine
  - 6.4. Keukens
7. Uitrusting van de gebouwen
  - 7.1. Verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen
  - 7.2. Verplaatsbare gasflessen
  - 7.3. Veiligheidsverlichting
  - 7.4. Signalisatie
  - 7.5. Branddetectie
  - 7.6. Brandbestrijdingsmiddelen
  - 7.7. Manueel alarmsysteem
8. Veiligheidsregister
9. Preventie
  - 9.1. Voorlichting en vorming van medewerkers
  - 9.2. Evacuatie- en interventieplan

1. Algemene bepalingen

1.1. Toepassingsgebied

De brandveiligheidsvoorschriften zijn van toepassing op een van de volgende gebouwen of gebouwonderdelen:

- het volledige gebouw waarin de kinderopvanglocatie gelegen is;
- een of meer brandwerende compartimenten van het gebouw waarin de kinderopvanglocatie gelegen is.

De gemeenschappelijk gebruikte evacuatiewegen van het gebouw waarin de kinderopvanglocatie gelegen is, voldoen aan de technische specificaties van deze bijlage.

Enkele voorbeelden van opvanglocaties die in een groter geheel gelegen zijn:

- *voorbeeld 1: De lokalen van de groepsopvang bevinden zich op het gelijkvloers. Op de verdieping is de privéwoning van de verantwoordelijke. Indien brandwerende compartimentering van de lokalen bestemd voor groepsopvang niet mogelijk is, moet ook het privégedeelte aan alle bepalingen van deze bijlage voldoen: bijvoorbeeld ook in het privégedeelte is een gaskachel niet toegestaan.*
- *voorbeeld 2: De lokalen van de groepsopvang bevinden zich in een schoolgebouw. Indien brandwerende compartimentering van de lokalen voor groepsopvang niet mogelijk is, moet het volledige compartiment van de school waarin deze lokalen gelegen zijn voldoen aan alle bepalingen van de bijlage voldoen: bijvoorbeeld rookmelders in alle klaslokalen.*
- *voorbeeld 3: De lokalen van de groepsopvang bevinden zich in een appartement van een woonblok. De gemeenschappelijke evacuatiewegen en trappenhuizen van het woonblok moeten ook voldoen aan de bepalingen van de bijlage.*

1.2. Definities

Voor de toepassing van deze bijlage gelden de begrippen, zoals bepaald in bijlage 1 bij het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen, aangevuld met de volgende definities:

1° federale basisnormen: de specificaties waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen;

- *dwz: inclusief de herzieningen*

2° bevoegde controleur: persoon die volgens de toepasselijke regelgeving bevoegd is om de controletaken uit te voeren;

3° bevoegde persoon: persoon die door de organisator is aangewezen, en die de nodige kennis en vaardigheden bezit om de controletaken uit te voeren. Hij moet ook de nodige middelen ter beschikking hebben om zijn taak goed uit te voeren;

4° kinderopvangplaatsen: het maximaal aantal kinderen dat de organisator gelijktijdig wil opvangen en waarvoor hij een vergunning wil aanvragen.

- *Dit is het aantal kinderen dat tegelijkertijd in de opvanglocatie aanwezig kan zijn. Voor het aantal aanwezige kinderen worden de schoolgaande kinderen tot en met de lagere school meegeteld, ook de eigen kinderen en kleinkinderen van de organisator.*

1.3. Weerstand tegen brand van bouwelementen

Voor bouwelementen met een dragende of scheidende functie wordt de weerstand tegen brand uitgedrukt zoals gedefinieerd in de Europese norm NBN EN 13501-2. Klasseringen die verkregen zijn volgens de Belgische norm 713.020 en de vier bijbehorende bijlagen, worden als volgt als evenwaardig aanvaard:

NBN EN 13501 (2 tot 4)		NBN 713.020	
voor	R 30, RE 30, REI 30 en EI 30	voldoet	Rf ½ h
voor	R 60, RE 60, REI 60 en EI 60	voldoet	Rf 1 h
voor	R 120, RE 120, REI 120 en EI 120	voldoet	Rf 2 h
voor	EI ₁ 30 deuren	voldoet	Rf ½ h
voor	EI ₁ 60 deuren	voldoet	Rf 1 h

1.4. Gelijkwaardigheid van buitenlandse bouwproducten

Alle bouwproducten met dezelfde functie, zoals beschreven in de technische normen vermeld in deze bijlage, die op legale wijze worden geproduceerd en/of gecommmercialiseerd in een andere lidstaat of in Turkije of op legale wijze worden geproduceerd in een land van de EVA, contracterende partij van de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, waardoor een gelijkwaardig beschermingsniveau wordt gegarandeerd, worden ook aanvaard.

2. Inplanting en toegangswegen

- 2.1. De kinderopvanglocatie is bereikbaar voor voertuigen van de brandweerdiensten, zodat de brandbestrijding en de redding er normaal kunnen worden uitgevoerd.

- De brandweer zal rekening houden met de plaatsgebonden situatie om te bepalen wat nodig/haalbaar is om het geteisterde gebouw te bereiken. De capaciteit en het aantal bouwlagen kan hierin een belangrijke rol spelen. De brandweer is het best geplaatst om dit te beoordelen.

- 2.2. Een kinderopvanglocatie bevindt zich op een bouwlaag niet hoger dan 25 meter.

- De hoogte wordt conform bijlage 1 van het KB Basisnormen bepaald (zie definities).

- 2.3. Onder het laagst gelegen evacuatie niveau mogen geen kinderen verblijven.

- 2.4. Het aantal toegangswegen en het tracé van de toegangswegen worden bepaald in overleg met de bevoegde brandweerdienst. Daarbij wordt rekening gehouden met de uitgestrektheid, het aantal aanwezige personen, het aantal bezette verdiepingen en de opstelling van de gebouwen. Elke toegangsweg wordt zo opgevat dat het materieel en de voertuigen van de brandweer er kunnen rijden, stilstaan en werken.

- De toegangswegen en het tracé van de toegangswegen worden dus eveneens in overleg met de brandweer bepaald. Dit item dient dan ook bekeken te worden samen met de voorwaarden voor bereikbaarheid zoals vermeld onder punt 2.1.

3. Compartimentering

- 3.1. De oppervlakte van een compartiment bedraagt maximaal 750 m².

- Als de totale oppervlakte van het gebouw waarin de kinderopvanglocatie zich

bevindt groter is dan 750m² dan moet een opdeling in meerdere compartimenten voorzien worden.

- De oppervlakte van elk compartiment van de kinderopvanglocatie mag verdeeld worden over verschillende bouwlagen.

- 3.2. De wanden van een compartiment hebben minstens EI60 of zijn uitgevoerd in metselwerk of beton met een minimale dikte van 90 mm.
- 3.3. De deuren van een compartiment hebben minstens EI,30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

4. Voorschriften voor sommige bouwmaterialen

- 4.1. Gemakkelijk brandbare materialen worden in de kinderopvanglocaties niet als plafondbekleding gebruikt.

- Onder plafondbekleding worden zowel valse plafonds als 'gewone' plafondafwerking verstaan. Het betreft de zichtbare bekleding.

- Wat wordt er verstaan onder 'gemakkelijk brandbare materialen'?
(08/2021)

Gemakkelijk brandbare materialen: Materialen met een reactie bij brand classificatie slechter dan de klasse D-s3,d1, volgens de definities van bijlage 5 of 5/1 van het KB basisnormen. Dit betekent slechter dan klasse D en/of slechter dan d1, bijvoorbeeld niet brandvertragend behandelde rietmatten, stro, karton, boomschors, sommige smeltende of niet smeltende kunststof (isolatie)materialen, ...

*Als **niet** gemakkelijk brandbaar worden beschouwd: Materialen met een reactie bij brand classificatie van minstens D-s3,d1. Hieronder vallen houten plafonds en de meeste plafonds op basis van houtproducten, ...*

(de index d1 staat voor: "No flaming droplets/particles persisting longer than a given time occurred" tijdens de test. Dit betekent geen brandende deeltjes/druppels die langer dan 10 seconden branden tijdens de test.)

Meer info over de classificaties voor de reactie bij brand voor houtachtige plaatmaterialen en massief houten bekleding is te vinden in volgende normen:

NBN EN 13986+A1:2015

Houtachtige plaatmaterialen voor gebruik in de bouw - Eigenschappen, overeenkomstigheidsbeoordeling en merken

NBN EN 14915:2013+A2:2020

Massief houten lambrisering en bekleding - Kenmerken, vereisten en markering

- (08/2021) Om het brandgedrag van de materialen aan te tonen komen alle bewijzen in aanmerking voorzien in Art. 10 §3.2 van het KB van 12 juli 2012, tot wijziging van het KB van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor preventie van brand en ontploffing waaraan nieuwe gebouwen moeten voldoen.*

- 4.2. Gemakkelijk brandbaar textiel en brandbare of smeltende kunststoffen worden in de kinderopvanglocaties noch als decoratie, noch als bouw materiaal gebruikt.

- Onder bouw materiaal wordt ook de zichtbare plafondbekleding verstaan.

- *Materialen met verhoogd risico zijn bijvoorbeeld plastieken lamellen, brandbare doeken die tegen het plafond en/of wand worden opgehangen, kunststof platen (polystyreen, ...)*
- *Om het brandgedrag van materialen aan te tonen, komen alle bewijzen van verbeterd brandgedrag in aanmerking;*
- *Gemakkelijk brandbaar materiaal zoals tekeningen, slingers, ballonnen, knutselwerkjes,... die aan het plafond zijn opgehangen kunnen een risico vormen in geval van brand. Het is echter niet de bedoeling om de eigenheid en sfeer van de opvangvoorziening teniet te doen.*

- *Tip: Als je gordijnen wilt ophangen voor de ramen, kies dan voor brandvertragende stoffen.*

5. Voorschriften voor de evacuatiewegen

5.1. Uitgangen

5.1.1. Aantal uitgangen per bouwlaag en per compartiment die de kinderen gebruiken voor gebouwen die onder het toepassingsgebied vallen van de federale basisnorm:

	9 tot en met 25 kinderopvangplaatsen	26 tot en met 50 kinderopvangplaatsen	51 of meer kinderopvangplaatsen
kinderen verblijven overdag niet hoger dan de tweede bouwlaag*	1	1	2
kinderen verblijven 's nachts niet hoger dan de tweede bouwlaag*	1	2	2
kinderen verblijven overdag op de derde bouwlaag* of hoger	1	2	2
kinderen verblijven 's nachts op de derde bouwlaag of hoger*	2	2	2

*De eerste bouwlaag valt daarbij samen met het evacuatiëniveau.

5.1.2. Aantal uitgangen per bouwlaag en per compartiment die de kinderen gebruiken voor gebouwen die NIET onder het toepassingsgebied vallen van de federale basisnorm:

	9 tot en met 25 kinderopvangplaatsen	26 tot en met 50 kinderopvangplaatsen	51 of meer kinderopvangplaatsen
kinderen verblijven niet hoger dan de tweede bouwlaag*	1	2	2

kinderen verblijven op de derde bouwlaag* of hoger	2	2	2
--	---	---	---

*De eerste bouwlaag valt daarbij samen met het evacuatie niveau.

- Het aantal kinderopvangplaatsen wordt gerekend voor het geheel van de plaatsen verspreid over de verschillende bouwlagen van de kinderopvanglocatie. Het aantal uitgangen dient vervolgens voorzien te worden voor **elke** bouwlaag.

5.1.3. De uitgangen liggen in tegenovergestelde zones van het compartiment of van de bouwlaag.

5.1.4. De uitgangen leiden naar buiten of naar een ander compartiment. Voor de bouwlagen of compartimenten die niet op het evacuatie niveau liggen, zijn de uitgangen met het evacuatie niveau verbonden door middel van trappen binnen of buiten het gebouw die voldoen aan de voorwaarden van deze bijlage.

- Een uitgang moet leiden naar een 'veilige plaats'. Het bepalen van de 'veilige plaats' kan in overleg met de brandweer gebeuren.
- Een uitgang moet steeds bereikbaar en bruikbaar zijn:
  - ✓ De uitgang mag niet versperd zijn door bijvoorbeeld kinderwagens die in de gang staan.
  - ✓ Een uitgang op een verdieping moet steeds met het evacuatie niveau verbonden zijn door middel van vaste trappen.
  - ✓ Een ladder kan niet gebruikt worden om kinderen op een veilige manier te evacueren.
  - ✓ Een glijbaan is niet bruikbaar als evacuatieweg voor baby's en kleine kinderen. Een glijbaan is bovendien slechts in één richting (van boven naar beneden) bruikbaar. Je kan als begeleider dus niet terugkeren naar boven als je een kind naar beneden begeleid hebt. Ook de brandweer kan langs die weg niet binnengaan in het gebouw.
- Een schuifdeur of een schuifraam kan boven op het vereiste aantal uitgangen slechts als bijkomende uitgang worden toegestaan.

5.2. Evacuatiewegen

5.2.1. De evacuatiewegen en de deuren die deel uitmaken van de evacuatiewegen, hebben een nuttige breedte van minstens 70 cm. De vluchterrassen hebben een nuttige breedte van minstens 60 cm.

- Nuttige breedte: de nuttige breedte van een vluchtruimte (trappen, overlopen, sassen, evacuatiewegen, vluchterrassen,...) is de vrije breedte zonder enige hindernis tot op een hoogte van ten minste 200 cm. Men moet echter geen rekening houden met de wanduitkraging door plinten, trapbomen en voetingen voor zover zij niet meer dan 10 cm bedraagt en voor zover zij niet hoger dan 100 cm boven de treden of boven de vloer zit. Hetzelfde geldt voor de leuning.

5.2.2. Evacuatiewegen worden vrij en bruikbaar gehouden. De deuren aan de uitgangen kunnen onmiddellijk ontgrendeld worden in geval van evacuatie.

Als deze deuren elektrisch vergrendeld zijn moeten ze beantwoorden aan de volgende voorwaarden:

- de vergrendeling voldoet aan de principes van de positieve veiligheid; dit wil zeggen dat bij wegvallen van de netspanning of bij defect van een onderdeel de deuren ontgrendeld zijn;*
- elke deur kan minstens lokaal ontgrendeld worden door het personeel*

5.3. Trappen voor evacuatie

-Trappen die niet gebruikt worden voor de evacuatie van kinderen, moeten niet beantwoorden aan deze voorschriften (bv. Trappen naar personeelslokaal, naar stookplaats, ...).

5.3.1. De trappen die gebruikt worden bij evacuatie, hebben de volgende kenmerken:

- a) de trappen hebben een nuttige breedte van minstens 70 cm;
- b) de trappen zijn aan beide zijden uitgerust met een leuning, tenzij de trappen een nuttige breedte hebben kleiner dan 120 cm en er geen gevaar is om te vallen, in welk geval 1 leuning volstaat;
- c) de trappen hebben naast de gebruikelijke leuning aan een van de zijden een extra leuning op 60 centimeter hoogte als die trappen door kinderen zelfstandig worden gebruikt;
- d) de aantrede van de treden bedraagt op elk punt minimaal 17 cm;
- e) de optrede van de treden bedraagt niet meer dan 20 cm;
- f) de trappen hebben een maximale hellingshoek van 45°;
- g) de trappen zijn van het "rechte" type. Wenteltrappen worden toegestaan als ze verdreven treden hebben en als de treden ervan, naast de bovenvermelde vereisten, minstens 20 cm aantrede hebben op de looplijn.

-Elke voorwaarde (aantrede, optrede en hellingshoek) moet apart vervuld zijn.

-Hieronder een weergave van de mogelijke aanvaardbare combinaties van optrede en aantrede:

OPTREDE EN AANTREDE VAN TRAPPEN MET MAXIMALE HELLINGSHOEK														
Kinderopvang 45° en KB Basisnormen 37°														
Aantrede [cm]														
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
10	32,0	30,5	29,1	27,8	26,6	25,5	24,4	23,5	22,6	21,8	21,0	20,3	19,7	19,0
11	34,5	32,9	31,4	30,1	28,8	27,6	26,6	25,6	24,6	23,7	22,9	22,2	21,4	20,8
12	36,9	35,2	33,7	32,3	31,0	29,7	28,6	27,6	26,6	25,6	24,8	24,0	23,2	22,5
13	39,1	37,4	35,8	34,4	33,0	31,8	30,6	29,5	28,4	27,5	26,6	25,7	24,9	24,1
14	41,2	39,5	37,9	36,4	35,0	33,7	32,5	31,3	30,3	29,2	28,3	27,4	26,6	25,8
15	43,2	41,4	39,8	38,3	36,9	35,5	34,3	33,1	32,0	31,0	30,0	29,1	28,2	27,3
16	45,0	43,3	41,6	40,1	38,7	37,3	36,0	34,8	33,7	32,6	31,6	30,7	29,7	28,9
17	46,7	45,0	43,4	41,8	40,4	39,0	37,7	36,5	35,3	34,2	33,2	32,2	31,3	30,4
18	48,4	46,6	45,0	43,5	42,0	40,6	39,3	38,0	36,9	35,8	34,7	33,7	32,7	31,8
19	49,9	48,2	46,5	45,0	43,5	42,1	40,8	39,6	38,4	37,2	36,2	35,1	34,2	33,2
20	51,3	49,6	48,0	46,5	45,0	43,6	42,3	41,0	39,8	38,7	37,6	36,5	35,5	34,6
21	52,7	51,0	49,4	47,9	46,4	45,0	43,7	42,4	41,2	40,0	38,9	37,9	36,9	35,9
22	54,0	52,3	50,7	49,2	47,7	46,3	45,0	43,7	42,5	41,3	40,2	39,2	38,2	37,2

Niet toegelaten voor kinderopvang en voor het KB basisnormen

Toegelaten voor kinderopvang
Niet toegelaten voor het KB Basisnormen

Toegelaten voor kinderopvang en voor het KB Basisnormen

-Looplijn: de looplijn wordt conventioneel als volgt bepaald:

- ✓ Bij steektrappen en scheluw trappen, ongeacht hun breedte, ligt de looplijn in het midden van de trap;
- ✓ Bij spiltrappen, draaitrappen en spilsteektrappen breder dan 75 cm, ligt de looplijn op minstens 40 cm en hoogstens 60 cm van de binnenkant van de leuningzone of van de spil, en op minstens 35 cm van de buitenranden van de treden;
- ✓ Bij spiltrappen, draaitrappen en spilsteektrappen smaller dan 75 cm ligt de looplijn in het midden.

5.3.2. De binnentrappen en de overlopen die gebruikt worden bij evacuatie, hebben minstens een van de volgende kenmerken:

- a) ze hebben een stabiliteit bij brand R30;
- b) ze bestaan uit beton of metselwerk;
- c) ze zijn aan de onderzijde bekleed met brandwerende beplating. De materialen en de uitvoering zijn analoog aan die van een getest plafond met brandweerstand EI30.

- De uitvoering van de brandwerende beplating dient te gebeuren volgens de regels van goed vakmanschap en volgens de plaatsingsvoorschriften (oa dikte, bevestigingswijze, aantal platen) van de producent van het plaatmateriaal.

5.3.3. De buitentrappen die gebruikt worden bij evacuatie, hebben de volgende kenmerken:

- a) de trappen geven toegang tot een evacuatie niveau;
- b) de trappen zijn gemaakt van een niet-brandbaar materiaal;
- c) een buitentrap en een compartiment worden met elkaar verbonden door een deur of door een of meer vluchtterrassen;
- d) voor de verbinding tussen het evacuatie niveau en de onmiddellijk hoger gelegen bouwlaag mag een trap of een gedeelte van een trap gebruikt worden die inschuifbaar of geleed is.

6. Constructievoorschriften voor technische ruimten

6.1. Transformatorlokalen voldoen aan de federale basisnormen.

6.2. Lokalen met verwarmingsinstallatie

6.2.1. Een lokaal met een verwarmingsinstallatie heeft een doeltreffende verluchting, afhankelijk van de installatie.

6.2.2. Als het totale nuttige warmtevermogen van de generatoren:

- a) kleiner is dan 30 kW, gelden geen specifieke voorwaarden voor het lokaal waar de verwarmingsinstallatie is opgesteld;

- De aanwezigheid van kinderen in deze lokalen is af te raden.

- b) gelijk is aan of groter is dan 30 kW en kleiner dan 70 kW, is de verwarmingsinstallatie opgesteld in een technisch lokaal met wanden die minstens EI60 hebben of zijn uitgevoerd in metselwerk of beton. De deuren van dit technisch lokaal hebben minstens EI30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand. De bepalingen van dit punt gelden niet voor de lokalen waarin slechts generatoren op gas met gesloten verbrandingsruimte met mechanische trek opgesteld zijn;

- technisch lokaal of ruimte: lokaal of ruimte waarin vaste toestellen of installaties zijn opgesteld verbonden met het gebouw, en dat/die enkel toegankelijk is voor de personen belast met bediening, toezicht, onderhoud of herstelling.

- c) gelijk is aan of groter is dan 70 kW, is de verwarmingsinstallatie opgesteld in een stooklokaal met wanden die minstens EI120 hebben of zijn uitgevoerd in metselwerk of beton. De deuren van dit stooklokaal hebben minstens EI60 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

6.2.3. De installaties voor opslag en ontspanning van vloeibaar petroleumgas liggen buiten het gebouw.

6.3. Lokalen met was- of droogmachine

In een kinderopvanglocatie met 26 of meer kinderopvangplaatsen zijn was- en droogmachines opgesteld in een lokaal met wanden die minstens EI60 hebben of die zijn uitgevoerd in metselwerk of beton met een minimale dikte van 90 mm. De deuren van dit lokaal hebben minstens EI30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

6.4. Keukens

In een kinderopvanglocatie met 26 of meer kinderopvangplaatsen zijn kooktoestellen met een open vlam of kooktoestellen met een vermogen van meer dan 0,8 kW die zichzelf niet automatisch uitschakelen, opgesteld in een keuken met wanden die minstens EI60 hebben of die zijn uitgevoerd in metselwerk of beton met een minimale dikte van 90 mm. De deuren van de keukens hebben minstens EI₁30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

- *Een gecompartmenteerde keuken kan ook aanhorigheden omvatten (bergingen met keukenbenodigdheden, ...). Een refter kan geen deel uitmaken van dit geheel.*
- *Onder kooktoestellen worden verstaan: toestellen voor de bereiding van warme maaltijden of dranken.*
- *De beperking tot 0,8 kW geldt per kooktoestel.*
- *Automatisch uitschakelen houdt in dat het toestel enkel manueel terug kan ingeschakeld worden. De uitschakeling op basis van enkel een thermostaat volstaat niet.*

7. Uitrusting van het gebouw

7.1. Verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen

Alleen het gebruik van de volgende niet-verplaatsbare systemen is toegestaan:

- a) centrale verwarming;
- b) elektrische verwarming zonder zichtbare weerstand;
- c) gesloten individuele (water)verwarmingstoestellen die aangesloten zijn als een type C met externe aanvoer van buitenlucht en externe afvoer van verbrandingsgassen.

- *Met individuele (water)verwarmingstoestellen worden toestellen bedoeld van een niet centraal systeem die slechts één lokaal bedienen.*

7.2. Verplaatsbare gasflessen zijn niet toegestaan.

7.3. Veiligheidsverlichting

7.3.1. De kinderopvanglocatie heeft veiligheidsverlichting die onmiddellijk en automatisch in dienst treedt als de stroom uitvalt. Er worden minstens armaturen voor veiligheidsverlichting aangebracht boven elke uitgang deur, in alle evacuatielussen (gangen, trappen en buitentrappen), in de nabijheid van de brandbestrijdingsmiddelen en in alle lokalen die uitsluitend door kunstlicht bediend worden. Als de verlichtingssterkte niet volstaat om een gemakkelijke ontruiming te waarborgen, wordt de veiligheidsverlichting verder uitgebreid op advies van de brandweerdiensten.

- *Met uitgang deur wordt een buitendeur bedoeld.*

7.3.2. De veiligheidsverlichting kan minstens gedurende één uur zonder onderbreking functioneren.

7.4. Signalisatie

Voor alle bouwlagen wordt het volgnummer duidelijk aangebracht op de overlopen en in de vluchtruimten bij trappenhuisen en liften. De aanduiding van de uitgangen en nooduitgangen voldoet aan de bepalingen over veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk.

- Ook voor de brandbestrijdingsmiddelen en drukknoppen voor alarmering is het aangewezen om signalisatie te voorzien.

7.5. Branddetectie

- Als de kinderopvanglocatie niet gecompartmenteerd is t.o.v. overige delen van het gebouw (zoals bijvoorbeeld het woongedeelte van de organisator), dan moet het volledige compartiment ook voldoen aan de onderstaande bepalingen.

7.5.1. In alle lokalen van de kinderopvanglocatie zijn er correct geplaatste autonome rookmelders of is er een branddetectie-installatie met centrale. Rookmelders van het ionische type zijn niet toegestaan.

7.5.2. Een kinderopvanglocatie die 's nachts kinderopvang organiseert, heeft een branddetectie-installatie met centrale.

7.5.3. Een kinderopvanglocatie met 51 of meer kinderopvangplaatsen heeft een branddetectie-installatie met centrale.

7.5.4. Een branddetectie-installatie met centrale bestaat uit een aantal branddetectoren in alle lokalen die deel uitmaken van de kinderopvanglocatie en die zijn verbonden met een interne centrale. Bij de keuze van het type van detectoren wordt rekening gehouden met de aard, het risico en de omgevingsvoorwaarden.

De centrale is aangepast aan de detectoren en minstens uitgerust met:

- a) een optisch signaal dat de inbedrijfstelling van de installatie aangeeft;
- b) een akoestisch waarschuwingssignaal;
- c) een optisch waarschuwingssignaal dat het mogelijk maakt de plaats waar de brand is ontstaan, te lokaliseren. Die lokalisering van de brand is op zijn minst mogelijk per bouwlaag;
- d) een akoestisch en optisch storingsignaal dat verschilt van het waarschuwingssignaal bij brand;
- e) een alarmsignaal dat niet verward kan worden met andere signalen en overal in de kinderopvanglocatie gehoord kan worden.

De centrale wordt gevoed door het openbare elektriciteitsnet en wordt beveiligd met afzonderlijke zekeringen. Als het openbare elektriciteitsnet uitvalt, zorgt een autonome stroombron automatisch voor de voeding van de installatie.

- Als een automatische branddetectie-installatie wordt voorzien dan kan de norm NBN S21-100-1/2 als referentie genomen worden. Deze norm geeft voorschriften voor het ontwerp, de onderdelen, de installatie en de oplevering van een automatische branddetectie-installatie met puntmelders, zoals thermische detectoren en rookdetectoren.

7.6. De kinderopvanglocatie beschikt over brandbestrijdingsmiddelen. De keuze, het aantal en de plaats van de brandbestrijdingsmiddelen worden bepaald in overleg met de bevoegde brandweerdienst en zijn afhankelijk van de aard en de omvang van het risico.

- *Bijvoorbeeld: In de kinderopvanglocatie worden brandblussers conform EN 3 met minimaal 1 bluseenheid (bijvoorbeeld 6 l water/schuim of 6 kg ABC-poeder) doelmatig verdeeld in de kinderopvanglocatie;*
- *Minimum één bluseenheid per 150 m² vloeroppervlakte;*
- *Minimum één bluseenheid per bouwlaag.*
- *Bij voorkeur worden schuimbrandblussers aanbevolen met het BENOR-label.*
- *In lokalen voor kinderopvang worden CO₂-brandblussers afgeraden omwille van de risico's bij gebruik .*

7.7. Manueel alarmsysteem

In een kinderopvanglocatie met 26 of meer kinderopvangplaatsen is er een manueel alarmsysteem dat aangesloten is op een interne alarmcentrale en dat bestaat uit een aantal drukknoppen en een alarminrichting.

De drukknoppen staan op goed zichtbare of degelijk gemerkte plaatsen en zijn in alle omstandigheden gemakkelijk bereikbaar. Ze worden onder andere geplaatst in de nabijheid van de doorgangen die naar buiten leiden, op de overlopen en in de gangen. Ze worden zo geplaatst dat ze de circulatie niet hinderen en niet beschadigd kunnen worden.

De alarminrichtingen worden bepaald op advies van de bevoegde brandweerdienst. Op iedere bouwlaag waar kinderen verblijven, moet er minstens één drukknop aanwezig zijn.

Alarminrichtingen (sirene) worden zo opgevat dat:

- a) signalen niet met andere signalen kunnen worden verward;
- b) ze overal in de kinderopvanglocatie kunnen worden gehoord;
- c) ze in geval van defect van de normale stroombron, hun voeding krijgen via een autonome stroombron;
- d) ze verbonden zijn met een centrale.

8. Veiligheidsregister

8.1. De organisator van de kinderopvanglocatie zorgt ervoor dat de installaties, vermeld in 8.2, gecontroleerd worden door de bevoegde controleur of door de bevoegde persoon, vermeld in 8.2, volgens de frequentie, vermeld in 8.2, en dat de resultaten ervan aantoonbaar zijn met een verslag of factuur. De betreffende documenten worden gebundeld in een veiligheidsregister. Dat veiligheidsregister moet permanent ter inzage liggen in de kinderopvanglocatie.

- *Onder 'permanent ter inzage liggen' kan ook het elektronisch raadplegen van het veiligheidsregister van de opvanglocatie begrepen worden.*

8.2. De volgende installaties, als ze in de kinderopvanglocatie aanwezig zijn, zijn te controleren, volgens de bepaalde frequentie en door de volgende bevoegde controleur of persoon:

te controleren	frequentie	uitvoerder van de controle
1. liftinstallatie	volgens toepasselijke regelgeving	bevoegde controleur
2. laagspanningsinstallatie	volgens toepasselijke regelgeving	bevoegde controleur
3. hoogspanningsinstallatie	jaarlijks	bevoegde controleur
4. branddetectie-installatie en manueel alarmsysteem	driejaarlijks	bevoegde persoon
5. brandbestrijdingsmiddelen	jaarlijks	bevoegde persoon
6. centrale verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen, schouwen en stookplaatsen	volgens toepasselijke regelgeving	bevoegde controleur
7. gesloten individuele (water)verwarmingstoestellen van het type C	jaarlijks	bevoegde persoon
8. veiligheidsverlichting	driemaandelijks	bevoegde persoon
9. toestand evacuatiewegen en brandwerende deuren	driemaandelijks	bevoegde persoon
10. autonome rookmelders	driemaandelijks	bevoegde persoon

- *Elektrische laagspanningsinstallaties:*
  - ✓ *5-jaarlijkse controle*
  - ✓ *Bij de elektrische laagspanningsinstallaties dient ook de veiligheidsverlichting door een erkend organisme nagezien te worden;*
- *Elektrische hoogspanningsinstallaties: hierbij hoort ook de neonverlichting;*
- *Centrale verwarmingsinstallatie en centrale waterverwarmingstoestellen:*
  - ✓ *Verwarmingsinstallatie met vaste en vloeibare brandstof: jaarlijks*
  - ✓ *Verwarmingsinstallatie met gasvormige brandstof: tweejaarlijks*
- *Gesloten individuele (water)verwarmingstoestellen van het type C: zie punt 7.1.c*
- *Liftinstallatie:*
  - ✓ *3-maandelijks (niet gecertificeerd)*
  - ✓ *6-maandelijks (gecertificeerde firma volgens ISO 9001)*
- *Bij alle nieuwe installaties kan een indienststellingsverslag het periodiek verslag vervangen.*

9. Preventie

9.1. Voorlichting en vorming van medewerkers

9.1.1. De organisator zorgt ervoor dat bepaalde medewerkers die in de kinderopvanglocatie werkzaam zijn, vorming over brandpreventie krijgen, waardoor ze geoefend zijn in het hanteren van de brandbestrijdingsmiddelen en de ontruiming van de kinderopvanglocatie. Die medewerkers zijn vooraf aangewezen door de organisator wegens de permanentie en de aard van hun functie. Er is altijd minstens één van die medewerkers aanwezig in de kinderopvanglocatie.

Een attest van de vorming over brandpreventie wordt bijgehouden in het veiligheidsregister, vermeld in 8.2.

- meer info hierover:

<https://www.kindengezin.be/kinderopvang/sector-babys-en-peuters/veiligheid-en-gezondheid/crisisprocedure/>

9.1.2. De organisator zorgt ervoor dat alle medewerkers zijn ingelicht over de gevaren en de preventie van brand in de kinderopvanglocatie en voorziet in instructierichtlijnen voor een veilige ontruiming.

9.2. Evacuatie- en interventieplan

9.2.1. De organisator van de kinderopvanglocatie stelt een evacuatie- en interventieplan op in samenspraak met de bevoegde brandweerdienst. Dat evacuatie- en interventieplan wordt opgenomen in de crisisprocedure, vermeld in artikel 27 van dit besluit, en is op elk moment beschikbaar voor de brandweerdiensten.

9.2.2. Er wordt jaarlijks een evacuatieoefening gehouden, waarna de doelmatigheid van het evacuatie- en het interventieplan zo nodig wordt bijgestuurd.

9.2.3. Er wordt in overleg met de bevoegde brandweerdienst een veilige verzamelplaats bepaald die voldoende groot is om de geëvacueerde personen te verzamelen en die op voldoende afstand van het geteisterde gebouw ligt.

9.2.4. Een plan van elk niveau wordt aangeplakt bij elke toegang tot dat niveau. Een plan van de kelderverdiepingen wordt aangeplakt op het evacuatie niveau en bij het uitgangspunt van de trappen die naar de kelderverdiepingen leiden. Die plannen verschaffen onder meer inlichtingen over de plaats en de bestemming van de lokalen en technische ruimten, de toegangswegen, de uitgangen, de nooduitgangen, de evacuatiewegen, de trappen en de opstelling van de uitrusting voor brandbestrijding. In het evacuatie- en interventieplan is een exemplaar van die plannen opgenomen.